

KANCELARIA SENATU

BIURO ANALIZ, DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI

Warszawa, dnia 3 lipca 2017 r.

BADK/DPK-133-34/17 MK
P9-21/17

Nr: 30601/5	Data wpływu petycji 28 maja 2017 r.
	Data sporządzenia informacji o petycji 28 lipca 2017 r.

OBYWATELSKA INICJATYWA USTAWODAWCZA

TEMAT

SPRAWOZDANIA FINANSOWE

WNOSZĄCY PETYCJE: petycja indywidualna

Karol Breguła.

PRZEDMIOT PETYCJI:

Podjąć inicjatywę ustawodawczą dotyczącą zmiany ustawy z 24 czerwca 1999 r. o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej obywateli.

UZASADNIENIE WNOSZĄCEGO PETYCJE:

Autor petycji wnosi o zmianę art. 17 ustawy o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej obywateli, w celu umożliwienia składania w postaci elektronicznej sprawozdania finansowego o źródłach pozyskanych na cele inicjatywy funduszy.

Zdaniem autora petycji, „powszechnie przyjmuje się, że usługi administracji publicznych powinny być z założenia cyfrowe (...) przy zachowaniu innych kanałów dla osób nieposiadających dostępu do Internetu z wyboru lub konieczności. Oznacza to systematyczne zwiększanie form, w jakich wykorzystanie cyfrowych usług względem form analogowych jest możliwe i prawnie dopuszczalne. Takie zmiany wpisują się w oczekiwania nowoczesnego społeczeństwa i przyczyniają się do poprawy sprawności administracji”.

W opinii wnoszącego petycję, realizacja postulatu nie spowoduje znaczących zmian organizacyjnych czy technicznych, jedyną przeszkodą jest brak regulacji prawnej.

STAN PRAWNY:

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. nr 78, poz. 483 ze zm.) w art. 118 ust. 2 stanowi, że inicjatywa ustawodawcza przysługuje również grupie co najmniej 100 000 obywateli mających prawo wybierania do Sejmu.

Ustawa z dnia 24 czerwca 1999 r. o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej przez obywateli (Dz. U. z 2014 r., poz. 498) reguluje tryb postępowania w sprawie wykonywania inicjatywy ustawodawczej przez obywateli, określonej w Konstytucji RP.

Do zadań komitetu inicjatywy ustawodawczej należy: przygotowanie projektu ustawy, jego rozpowszechnianie, przeprowadzenie kampanii promocyjnej oraz organizacja zbierania podpisów obywateli popierających projekt (art. 5 ust. 1).

Ustawa dopuszcza organizowanie zbiórek środków finansowych, na warunkach określonych w ustawie o zasadach prowadzenia zbiórek publicznych (art. 15 ust. 2).

Wydatki związane z wykonywaniem obywatelskiej inicjatywy ustawodawczej są opłacane przez komitet, który nie może otrzymywać środków finansowych i wartości niepieniężnych pochodzących: z budżetu państwa, od państwowych jednostek organizacyjnych, z budżetu jednostek samorządu terytorialnego, związków komunalnych

i innych komunalnych osób prawnych, od przedsiębiorców państwowych lub z udziałem Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego, związków komunalnych oraz innych komunalnych osób prawnych. Zakaz ten dotyczy także środków pochodzących od: osób fizycznych nie zamieszkujących w Polsce (z wyłączeniem obywateli polskich zamieszkałych za granicą), cudzoziemców mieszkających w Polsce, osób prawnych nie mających siedziby na terenie RP, innych podmiotów bez siedziby na terenie RP posiadających zdolność zaciągania zobowiązań i nabywania praw we własnym imieniu, osób prawnych z udziałem podmiotów zagranicznych, obcych przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych, misji specjalnych i organizacji międzynarodowych oraz innych obcych przedstawicielstw korzystających z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych i konsularnych na mocy umów, ustaw lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynarodowych (art. 16).

Ustawa w art. 17 przesądza o jawności finansowania wykonywania obywatelskiej inicjatywy ustawodawczej, określa warunki składania sprawozdań finansowych. Pełnomocnik komitetu ma obowiązek przekazać sprawozdanie do Ministerstwa Finansów w terminie 3 miesięcy od dnia wniesienia do Marszałka Sejmu obywatelskiego projektu ustawy lub postanowienia Sądu Najwyższego w sprawie skargi pełnomocnika komitetu dotyczącej odmowy nadania biegu projektowi ustawy, a w wypadku wcześniejszego rozwiązania komitetu – w terminie 3 miesięcy od dnia rozwiązania.

Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2017 r., poz. 570 ze zm.) określa m.in. zasady wymiany informacji drogą elektroniczną, w tym wymiany dokumentów elektronicznych pomiędzy podmiotami publicznymi i niepublicznymi. Ustawodawca zapewnia państwu możliwość swobody wyboru technologii w procesach informatyzacji zadań publicznych.

Ustawa w art. 16 stanowi, że podmiot publiczny organizujący przetwarzanie danych w systemie teleinformatycznym, jest obowiązany do zapewnienia możliwości przekazywania danych również w postaci elektronicznej przez wymianę dokumentów elektronicznych, przy wykorzystaniu informatycznych nośników danych lub środków komunikacji elektronicznej.

Jeżeli przepisy prawa wskazują organ właściwy do określenia wzoru dokumentu elektronicznego, a przesyłanie dokumentów drogą elektroniczną nie jest wykluczone, to organ jest zobowiązany – w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie przepisów określających wzór dokumentu – do przekazania ministrowi do spraw informatyzacji wzoru dokumentu elektronicznego i umieszczenia go w centralnym repozytorium wzorów dokumentów elektronicznych oraz opisu usługi możliwej do zrealizowania przy wykorzystaniu tego wzoru i zamieszczenia go w katalogu usług, a także udostępnienia na ePUAP lub w innym systemie

teleinformatycznym formularza elektronicznego umożliwiającego wygenerowanie dokumentu elektronicznego do złożenia go za pomocą środków komunikacji elektronicznej (art. 16a).

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 sierpnia 2001 r. w sprawie wzoru sprawozdania o źródłach pozyskanych funduszy na cele inicjatywy ustawodawczej wykonywanej przez obywateli oraz szczegółowego zakresu zawartych w nim informacji (Dz. U. Nr 94, poz. 1036) w § 2 ustala szczegółowy zakres sprawozdania finansowego, są to:

1) informacje ogólne – dane o przychodach i wpływach: środki pieniężne gromadzone na rachunkach bankowych, w tym pochodzące od osób prawnych, osób fizycznych, anonimowych ofiarodawców i innych podmiotów, ze zbiórek publicznych, a także odsetki od środków na rachunkach bankowych, kredyty i pożyczki, wartość pozyskanych darowizn niepieniężnych – tj. wartość darowizn rzeczowych i usług świadczonych nieodpłatnie na rzecz komitetu oraz pozostałe przychody i wpływy;

2) informacje szczegółowe – dane o wpłatach od: osób prawnych, osób fizycznych, ze zbiórek publicznych, wpłatach pozostałych, pozyskanych darowiznach niepieniężnych, wykonanych na rzecz komitetu nieodpłatnych usługach, kredytach bankowych i otrzymanych pożyczkach, nadwyżce i sposobie jej wykorzystania;

3) wykaz osób fizycznych i prawnych, które dokonały wpłat;

4) wykaz podmiotów, które nieodpłatnie wykonały usługi na rzecz komitetu.

PRACE LEGISLACYJNE:

Brak.

DZIAŁANIA POWIĄZANE:

W Sejmie VIII kadencji prowadzone są prace nad petycją (BKSP-145-239/17) wniesioną 28 maja 2017 r. przez Karola Bregułę, w sprawie wprowadzenia możliwości składania w postaci elektronicznej sprawozdania finansowego o źródłach pozyskanych funduszy na cele inicjatywy ustawodawczej, o którym mowa w art. 17 ustawy o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej przez obywateli.

Petycję 9 czerwca 2017 r. skierowano do Komisji do Spraw Petycji. Biuro Analiz Sejmowych przygotowało opinię, w której odniosło się do postulatu petycji. Zdaniem Biura „dla możliwości składania przez pełnomocnika komitetu inicjatywy ustawodawczej sprawozdania finansowego w formie elektronicznej nie jest konieczna zmiana przepisów ustawy. W sytuacji bowiem, gdy możliwość taka na poziomie ustawowym nie jest wykluczona, kwestia ta może być uregulowana w rozporządzeniu wykonawczym i pozostaje w gestii Ministra Finansów. Brak jest przy tym przeszkód prawnych, aby ustawodawca taką możliwość przewidział.”

INFORMACJE DODATKOWE:

Warto podkreślić, że zgodnie z obowiązującym prawem finansowanie wykonywania inicjatywy ustawodawczej jest jawne. Ustawa nakłada na pełnomocnika komitetu inicjatywy ustawodawczej obowiązki sprawozdawcze i określa ich terminy, a także obliguje go do podania treści sprawozdania do publicznej wiadomości w dzienniku o zasięgu ogólnokrajowym.

Z analizy przepisów nie wynika wprost obowiązek składania sprawozdań finansowych wyłącznie w klasycznej, papierowej formie. Ustawa nie wyklucza możliwości składania sprawozdania w postaci elektronicznej. W związku z tym kwestia elektronicznej sprawozdawczości, będąca przedmiotem petycji, może być uregulowana w akcie wykonawczym wydanym przez Ministra Finansów.

OPRACOWAŁA

Marzena Krysiak

WICEDYREKTOR

Danuta Antoszkiewicz